

L. stál u otevřeného okna svého bytu bez kabátu, že držel dlouhou dýmku v ruce a kouřil a že tak učinil ve zmíněném již úmyslu. Z toho plyne, že šlo u všech obžalovaných přímo o demonstrativní projev nevážnosti vůči výkonu náboženství na oslavu Božího Těla ve způsobě hostie, tedy toho nejsvětějšího, co katolická církev uctívá. Že takovýto demonstrační projev, třebaš se stal Karlem L-em v soukromém bytě, ale při otevřeném okně, úmyslně za poměrů, kdy to bylo z venčí viděti, přesahuje pasivitu vůči náboženskému úkonu, ústavní listinou zaručenou, nemůže býti pochybným, právě jako nemůže býti pochyby o tom, že, objektivně posuzováno, jest chováním neslušným, protože jím rušen byl slavnostní ráz průvodu. Způsobilst pak, vzbuditi pohoršení, již posuzovati jest s hlediska osob, jejichž náboženské city mají býti chráněny, nemůže býti v tomto případě s úspěchem napadána, kdyžť soud nalézací zjišťuje, že takové pohoršení skutečně nastalo.

Čís. 1122.

Pokud se může svědek dopustiti svou výpovědí urážky na cti dle §u 487 tr. zák.

Porušení předpisu §u 454 a 478 tr. ř.

(Rozh. ze dne 17. února 1923, Kr I 55/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona do rozsudku okresního soudu v Děčíně ze dne 28. srpna 1922, jímž byl obviněný Karel R. uznán vinným přestupkem urážky na cti podle §u 487 tr. zák. a do usnesení téhož soudu ze dne 19. září 1922, jímž bylo odmínuto odvolání obviněného Karla R-a z rozsudku právě uvedeného, právem: Svrchu zmíněným rozsudkem okresního soudu v Děčíně a tamtéž zmíněným usnesením téhož soudu byl porušen zákon a to rozsudkem v ustanovení §u 487 tr. zák., usnesením pak v ustanovení §u 454 a 478 tr. ř., rozsudek i usnesení se zrušují a obžalovaný Karel R. se sprostňuje podle §u 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přestupek urážky na cti podle §u 487 tr. zák., jehož se prý dopustil tím, že dne 1. srpna 1922 v Děčíně při přeličení u okresního soudu, tudíž veřejně, byv jako svědek tázán soudem na podezření o pachateli, se vyjádřil, že podle jeho mínění může přijíti v úvahu pouze rodina M-ova, která mu to pro nepřátelský poměr učinila schválně a že Františka M-a jako zástupce rodiny M-ovy křivě vinil z přestupku zlomyslného poškození cizího majetku.

D ů v o d y:

Z trestních spisů okresního soudu v Děčíně vyplývá tento skutkový děj: Dne 7. července 1922 učiněno bylo u okresního soudu v Děčíně četnictvem trestní oznámení na Františka M-a, truhláře v Děčíně, že dle udání Karla R-a, bydlícího v domě M-ově v Děčíně zničil na dvoře stojící rostlinu (třešňový vavřín) v ceně 60 Kč. K návrhu veřejného obžalobce na zákonité potrestání konáno 1. srpna 1922 u okresního soudu v Děčíně hlavní přeličení, při němž žalobní děj byl popřen a Karel

R. jako svědek do slibu vzat udal, že ona rostlina stála v zahradním dvoře, kde krom pracujících tam učedníků a tovaryšů cizích lidí dosud neviděl, a že v úvahu přichází pouze rodina M-a, která vzhledem k nepřátelskému poměru mu to učinila schválně. Obžalovaný František M., jenž byl právoplatným rozsudkem z obžaloby sprostěn, podal pak na Karla R-a soukromou obžalobu, že obviněný vinil soukromého obžalobce z přestupku zlomyslného poškození cizího majetku jednak na četnické stanici v Děčíně, jednak při hlavním přelíčení u okresního soudu v Děčíně dne 14. srpna 1922. Dle jednacního protokolu odročeno bylo na den 28. srpna 1920 o 10. hodině dopoledne a strany vzaly toto soudní usnesení, vzdavše se nového obžalování, na vědomí. K odročenému přelíčení obviněný Karel R. se nedostavil a soud se usnesl, že hlavní přelíčení provede se v nepřítomnosti obviněného. Rozsudkem okresního soudu v Děčíně ze dne 28. srpna 1922 byl pak obžalovaný Karel R. uznán vinným přestupkem dle §u 487 tr. zák. a odsouzen k peněžité pokutě. Přestupku toho dopustil se Karel R. dle výroku rozsudečného tím, že se dne 1. srpna 1922 při přelíčení u okresního soudu v Děčíně, tudíž veřejně, byv jako svědek tázán soudem na podezření o pachateli, vyjádřil, že podle jeho mínění může přijíti v úvahu pouze rodina M-ova, která mu to pro nepřátelský poměr učinila schválně, a že tudíž Františka M-a jako zástupce rodiny M-ovy křivě vinil z přestupku zlomyslného poškození cizího majetku. Rozsudek tento byl Karlu R-ovi doručen dne 3. září 1922 a tento podal dne 11. září 1922 »odvolání« proti tomuto rozsudku u okresního soudu v Děčíně. V tomto »odvolání« uplatňuje odsouzený mimo jiné zejména okolnost, že nevěděl o hlavním líčení na 28. srpna 1922 ustanoveném, že nové obsílky k tomuto líčení neobdržel a že se nevzdal nové obsílky. Usnesením ze dne 19. září 1922 odmítl okresní soud v Děčíně toto odvolání, jelikož lhůta §u 466, druhá věta tř. ř. nebyla dodržena. Zavedeným šetřením bylo zjištěno, že ani soudce Dr. František Z. ani zapisovatel Josef S. nemohli se vší určitostí udati jako svědci, že Karel R. při hlavním přelíčení dne 14. srpna 1922 byl přítomen, když soudce prohlásil usnesení, že hlavní přelíčení odročuje se na den 28. srpna 1922 v 10 hod. dopol. — dále, že rozsudek ze dne 28. srpna 1922, ačkoliv jde o rozsudek pro zmeškání, nebyl odsouzenému doručen s předepsaným formulářem čís. 170. Soudní oficiál Rudolf H. udat v tomto směru, že takového formuláře u soudu nebylo a že tehdy při takovýchto rozsudcích bylo zvykem, připojiti poučení, že proti rozsudku lze ohlásiti odvolání do 3 dnů, že však se nepamatuje, zda se tak i tehdy stalo či zda v tomto případě bylo opomenuto, toto poučení připsati. Z uvedeného plyne, že obviněný jednak ve smyslu §u 454 tr. ř. nebyl k odročenému hlavnímu přelíčení řádně předvolán, jednak že v nepřítomnosti jeho vynesení rozsudek nebyl mu dle ustanovení §u 478 tr. ř. se správným poučením o možnosti odporu proti němu do 8 dnů doručen. Ježto z obsahu podání Karla R-a jako »odvolání« označeného, zřejmě vycházelo, že povahou svou jest »odporem« proti rozsudku pro zmeškání, kterýžto odpor podán byl 8. den po doručení rozsudku, tedy včas, mělo podání to jako odpor k soudu býti přijato a odmítnutí jeho bylo tedy v tomto směru protizákonné. Nehledíc však k uvedeným formálním vadám, pochybeno bylo odsuzujícím rozsudkem

ve věci samé. Rozsudek zjišťuje, že obviněný závadný výrok učinil jako svědek, byv tázán soudem, na koho má podezření, ale nedbal významu této okolnosti při posouzení viny obviněného. Měl-li by tu svědek posuzován býti stejně, jako každá jiná osoba, znamenalo by to značné ochromení vykonávání trestní pravomoci. Jako svědek byl Karel R. povinen, udati na otázky soudcovy pravdu (§ 165 tr. ř.). Choval-li tedy skutečně podezření proti rodině M-ově, musel je, byv jako svědek slyšen, dle pravdy na otázku soudcovu projevit a nemohl se výkonem této své povinnosti dopustiti trestného činu vůbec, urážky na cti zvláště. Jinak ovšem, kdyby se mu bylo prokázalo, že ono podezření pronesl vědomě a úmyslně proti lepšímu přesvědčení, ve kterém případě by se ovšem sbíhal také zločin podvodu. O takovémto vědomém a úmyslném křivém obviňování není však vzhledem na zjištění nalézacího soudu řeči. Při správném výkladu zákona bylo proto obžalovaného z obžaloby osvoboditi. Když se tak nestalo, byl porušen rozsudkem přestupkového soudu zákon v ustanovení §u 487 tr. zák. Usnesení svrchu uvedené pak porušovalo zákon v §u 454 a 478 tr. ř.

Čís. 1123.

Ve výzvě ku společenskému bojkotu těch, kdož prodali nebo prodají nemovitosti příslušníkům druhé národnosti, jest spatřovati skutkovou podstatu §u 302 tr. zák. (§ 1 zák. o útisku.) Trestnost uveřejňování t. zv. »černých listin«.

(Rozh. ze dne 17. února 1923, Kr I 56/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona do nálezu krajského jako tiskového soudu v České Lípě ze dne 13. září 1922, jímž bylo vyhověno námitkám proti nálezu krajského jako tiskového soudu v České Lípě ze dne 30. srpna 1922 a do rozhodnutí vrchního zemského soudu v Praze ze dne 22. září 1922, jímž byl onen nález krajského jako tiskového soudu v České Lípě zamítnutím stížnosti státního zastupitelství potvrzen, — právem: Nálezem krajského soudu v České Lípě ze dne 13. září 1922 a potvrzujícím jej rozhodnutím vrchního zemského soudu v Praze ze dne 22. září 1922 byl porušen zákon v ustanovení §u 302 tr. zák.

D ů v o d y:

Státní zastupitelství v České Lípě zařídilo dne 28. srpna 1922 zabavení čís. 195 periodického časopisu »Deutsche Leipauer Zeitung« ze dne 29. srpna 1922 pro místa článku »Ein Volksverräter« od »Dort...« až do »... Verräter« na základě §u 302 tr. zák. Navazujíc na sdělení, že Josef K. prodal svou nemovitost kupiteli národnosti české, poukazuje se v článku na to, že pohnutkou tohoto jednání člověka, jenž platil dosud za dobrého Němce a jenž se v nejbližší době odstěhuje do C., byla nezřízená vášeň po penězích, a článek končí výzvou: »Žádné společnosti s takovými lidmi, již konají hanebnou zradu na zuboženém svém národu. Hanba a potupa takovýmto zrádcům!« Krajský jako tiskový soud